

Geannoteerde Agenda Informele Europese Raad 23 en 24 april 2026

Op donderdag 23 en vrijdag 24 april vindt een informele Europese Raad (iER) plaats op Cyprus. De regeringsleiders zullen tijdens deze informele ER van gedachten wisselen over de geopolitieke actualiteit, het Meerjarig Financieel Kader (MFK) en het Pact voor het Middellandse Zeegebied. Er zijn geen besluiten of conclusies voorzien.

Oekraïne

De iER zal naar verwachting spreken over de nog altijd voortdurende Russische agressieoorlog tegen Oekraïne en de urgentie van voortgezette brede steun vanuit de EU. Nederland blijft Oekraïne diplomatiek, financieel en militair steunen en onderstreept het belang om de druk op Rusland verder te blijven verhogen, onder meer door middel van sancties. In dit kader blijft Nederland oproepen tot spoedige implementatie van de steunlening aan Oekraïne, de aanneming van het twintigste sanctiepakket en de aanpak van de schaduwvloot.

Midden-Oosten

De iER zal spreken over het gewapend conflict in Iran, de gevolgen voor de bredere regio, evenals de blokkade van de Straat van Hormuz en de belemmeringen van de vrije doorvaart. De Raad zal naar verwachting ook spreken over de verslechterende situatie in Gaza, de Westelijke Jordaanoever en Libanon.

Nederland verwelkomt het staakt-het-vuren tussen de Verenigde Staten en Iran en de recente directe onderhandelingen in Islamabad. Posities van partijen liggen ver uit elkaar. Nederland onderschrijft het belang dat partijen het diplomatieke pad blijven bewandelen om te komen tot een duurzaam einde aan de oorlog. Nederland heeft reeds samen met Europese partners alle partijen opgeroepen om het staakt-het-vuren na te leven, ook in Libanon. Nederland blijft tevens in EU-verband pleiten voor een gezamenlijke aanpak van de secundaire effecten van de escalatie, die ook Europese belangen raken, bijvoorbeeld op het gebied van veiligheid, energie, economie, migratie en scheepvaart. In de EU zet Nederland in op maatregelen die de energieprijzen structureel verlagen, onder meer door het versterken van de interne energiemarkt via betere energieverbindingen tussen lidstaten. Het borgen van een goed functionerende Europese markt en het inzetten op Europese leveringszekerheid is daarbij belangrijk. Nederland zal daarnaast het belang onderstrepen om getroffen Golflanden en andere regionale partners te ondersteunen. Nederland onderstreept voor Libanon, gezien de zorgwekkende humanitaire situatie in het land, het belang van een onmiddellijk staakt-het-vuren en verwelkomt de onderhandelingen tussen Israël en Libanon om tot een duurzaam bestand te komen. Tot slot zal Nederland onderstrepen dat de situatie in de Gazastrook en de Westelijke Jordaanoever verder verslechtert. De kabinetsinzet blijft gericht op een duurzame oplossing voor het Israëlijs-Palestijnse conflict.

Werksessie 1: Meerjarig Financieel Kader

Tijdens deze iER zal een werksessie plaatsvinden over het volgend MFK. Het volgend MFK stond ook op de agenda van de ER van 19 en 20 maart jl., maar is daar niet aan bod gekomen en als agendapunt doorgeschoven naar deze iER. De ER zal spreken over de voortgang van de onderhandelingen over het MFK en het eigenmiddelen besluit (EMB).

Naar verwachting zal tijdens de werksessie in het bijzonder aandacht uitgaan naar het Europees Concurrentievermogen Fonds (ECF) en financiering. Het kabinet zet in op een sterk, toekomstbestendig en gemoderniseerd MFK dat bijdraagt aan de strategische doelen van Europa, vooral op gebied van concurrentievermogen, innovatie, asiel en migratie, en veiligheid en defensie. Het kabinet zet zich in voor een acceptabele omvang van de Nederlandse afdrachten aan de EU, inclusief behoud van de bni-correctie. Bij het ECF is het van belang dat waar mogelijk wordt gefocust op de meest strategische technologieën en sectoren. Middelen binnen het ECF moeten zoveel mogelijk op basis van excellentie en impact worden ingezet, via open en competitieve procedures.

Werksessie 2: Pact voor het Middellandse Zeegebied

Tijdens de ER zal ook een werksessie plaatsvinden over de implementatie van het Actieplan voor het EU Pact voor het Middellandse Zeegebied (MedPact). Dit Actieplan zal de voortgang en modaliteiten schetsen van de concrete initiatieven en worden verbonden aan het MedPact, welke eerder door het kabinet is verwelkomd en waarvan de appreciatie op 14 november jl. met een BNC-fiche aan uw Kamer is toegekomen.

Europese Politieke Gemeenschap

Op 4 mei vindt de Europese Politieke Gemeenschap (EPG) plaats in Jerevan. Gedurende de top zullen regeringsleiders van meer dan veertig Europese landen met elkaar spreken over gezamenlijke uitdagingen en kansen. Naast de zevenentwintig lidstaten van de EU is een groot aantal andere Europese landen aanwezig, waaronder het Verenigd Koninkrijk, Noorwegen, IJsland en de tien kandidaat-lidstaten van de EU.

De EPG is in 2022 opgericht om in de context van geopolitieke spanningen een forum te creëren voor politieke dialoog en samenwerking tussen EU-lidstaten en naastgelegen landen uit de 'ring rond Europa'. Het kabinet ziet de toegevoegde waarde van de EPG als een forum voor uitwisseling en samenwerking en geeft de voorkeur aan een flexibele en lichte structuur om duplicatie met andere multilaterale fora te voorkomen. Er zal geen gezamenlijke verklaring worden aangenomen en er is geen concrete besluitvorming.

Nederland zal vanwege de dodenherdenking op 4 mei a.s. niet aan deze bijeenkomst deelnemen.